

Energinet Eltransmission A/S
Tonne Kjærsvej 65
7000 Fredericia

Teknik og Miljø
Bytoften 2, 6800 Varde
Tlf. 79946800
teknik@varde.dk

06.02.2025

Marius Gronenberg
Direkte tlf. 79947469
magr@varde.dk

Dok 8959151
Sag GEO-2025-00933

Tilladelse til grundvandssænkning på matr. 5f Sig By, Thorstrup samt nedsivning af grundvand på matr. 3o Engene, Thorstrup ifm. underboringer ved Varde Å, Vestkystprojektet

Ansøgning

Munck Forsyningsledninger A/S har den 09.10.2024 på Energinets vegne søgt om grundvandssænkning på matrikel 5f Sig By, Thorstrup samt nedsivning og udledning af oppumpet grundvand på matrikel 3o Engene, Thorstrup. Grundvandssænkningen sker ifm. etablering af underboringer ved Varde Å ifm. Vestkystprojektet, elledning Endrup-Idomlund. Formålet med grundvandssænkningen er at tørholde 2 spunsgruber vha. sugespidsanlæg.

Der søges om oppumpning af i alt op til 525.000 m³ grundvand med en beregnet maksimalydelse på 12 pumper (sugespidsanlæg) à 10 m³/time i perioden på ca. 26 uger (uge 9-uge 35) i 2025. En estimering af den faktiske vandmængde, som skal oppumpes, angives med 420.000 m³.

Samtidigt søges der om tilladelse til nedsivning af det oppumpede grundvand på matrikel 3o Engene, Thorstrup. Der er planer om at lade det oppumpede vand overrisle markerne, hvor det naturligt nedsiver.

Grundvandssænkninger og bortledning af grundvand over 100.000 m³ forudsætter tilladelse efter vandforsyningslovens¹ § 26. Midlertidig nedsivning af eventuelt forurenat vand til grundvandet kræver desuden tilladelse efter § 19 i miljøbeskyttelsesloven².

Tilladelse

Ifm. med etablering af et underboringer af jordkabel på matrikel 5f Sig By, Thorstrup (Endrup-Idomlund kabelprojektet) meddeler Varde Kommune jævnfør vandforsyningslovens § 26 tilladelse til:

- Grundvandssænkning ifm. oppumpning af grundvand.

Samtidigt giver Varde Kommune tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 til:

- Nedsivning af oppumpet grundvand på matrikel 3o Engene, Thorstrup.

¹ Lov om vandforsyning mv., nr. 299 af 08.06.1978, jævnfør lovbek. nr. 1149 af 28.10.2024

² Lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven), nr. 358 af 06.06.1991, jævnfør lovbek. nr. 1093 af 11.10.2024

Vilkår

Tilladelsen til grundvandssænkning og nedsivning af vand gives under følgende vilkår:

Vilkår for grundvandssænkning

1. Der må oppumpes i alt maksimalt 530.000 m³.
2. Oppumpningen af grundvand må ske med op til 12 sugespidsanlæg ved to spunsgruber med maksimal kapacitet på 10 m³/time per anlæg.
3. Der må maksimalt grundvandsænkes ned til 0,5 m under spunsgruberne.
4. Grundvandssænkning må ikke føre til væsentlig grundvandssænkning i de nærmeste omgivelser.
5. Når grundvandssænkningen er afsluttet, skal projektet færdigmeldes til Varde Kommune.

Vilkår for udledning/nedsivning af oppumpet grundvand

6. Det oppumpede grundvand udledes på matrikel 3o Engene, Thorstrup.
7. Vandet som udledes på nedsivningsområdet, må ikke indeholde miljøfremmede stoffer over Miljøstyrelsens grundvandskvalitetskriterierne.
8. Nedsivningen af vand må ikke påvirke vandstanden ved den naturbeskyttet sø på matrikel 3o Engene, Thorstrup, og der må ikke løbe vand ud til søen.
9. Der må ikke udledes vand til de § 3-naturbeskyttede arealer på matrikel 3o Engene, Thorstrup. Om nødvendigt skal der udføres afværgende tiltag, for at forhindre, at naturarealerne bliver oversvømmet.
10. Der må ikke efterlades forurenede eller okkerbelastet jord efter endt grundvandssænkning. Eventuel forurenede eller okkerbelastet jord skal bortkøres til et godkendt modtageanlæg. Eventuel flytning af forurenede eller okkerbelastet jord skal anmeldes til og godkendes af Varde Kommune inden flytningen.

Forudsætninger og supplerende bemærkninger

Denne tilladelse forudsætter lodsejernes accept af anlægsarbejder, grundvandssænkning og nedsivning af grundvand.

Ansøger er jævnfør § 23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skade, som forvoldes på bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under grundvandssænkningen.

Varde Kommune fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Ifølge vandforsyningslovens § 26 stk. 3 kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig at være urigtige eller ændres væsentligt.

Tilladelsen gælder indtil 31.12.2025

VVM

Varde Kommune har vurderet, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke miljøet og naturen væsentligt. Varde Kommune har derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse. Afgørelsen om, at tilladelsen ikke er VVM-pligtig, er truffet efter VVM-loven³.

³ Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), nr. 425 af 18.05.2016 jf. lovbek. nr. 4 af 03.01.2023

Klagevejledning og aktindsigt

Afgørelsen efter vandforsyningsloven kan ifølge lovens § 75 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, klageberettigede, herunder enhver med individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan ifølge lovens § 98 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Sundhedsstyrelsen samt af enhver med individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

I klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når I klager, skal I betale et gebyr. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sagen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som I finder via Nævnenes Hus – www.naevneneshus.dk.

Klagefristen udløber den 06.03.2025, som er 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside.

Afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven kan jævnfør lovens § 101 indbringes for domstolene. Søgsmålet skal være anlagt senest 6 måneder efter, at endelig afgørelse er meddelt.

Afgørelsen efter vandforsyningsloven kan indbringes for domstolene efter reglerne i forvaltningsloven⁴.

Varde Kommune gør opmærksom på, at I har ret til aktindsigt ifølge forvaltningsloven.

I er velkomne til at kontakte mig på tlf. 7994 7469 eller e-mail magr@varde.dk.

Venlig hilsen

Marius Gronenberg
Geolog

Kopi af denne tilladelse er sendt til:

Energinet, cqj@energinet.dk
Munck Forsyningsledninger A/S, tjs@munck.dk, las@munck.dk
Region Syddanmark, myn@rsyd.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dnvarde-sager@dn.dk
Styrelsen for patientsikkerhed, stps@stps.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Bilag

Bilag 1 – Kort med spunsgruber og sugespidsanlæg på matr. 5f Sig By, Thorstrup

Bilag 2 – Kort med udledningsareal med vandledning fra spunsgruberne til matr. 3o Engene, Thorstrup

⁴ Forvaltningslov (Forvaltningsloven), nr. 571 af 19. december 1985, jævnfør lovbek. nr. 433 af 22.04.2014

Projektbeskrivelse

Munck Forsyningsledninger A/S er i gang med at grave kabler ned for Energinet ifm. projektet elledning Endrup-Idomlund (Vestkystlinjen).

Der skal udføres nogle lange underboringer ved Varde Å, som starter på nordsiden af Varde Å og fortsætter ca. 600 m. Det drejer sig om 12 underboringer på denne strækning.

Ved modtagehullerne lige nord for Varde Å skal der etableres 2 spunsgruber på 40 x 40 meter, som skal tørholdes i udførelsesperioden vha. grundvandssænkning (bilag 1).

Dette betyder, at der er behov for 12 grundvandspumper/sugespidsanlæg til grundvandssænkning i en periode på omkring et halvt år. Det forventes at opstarte grundvandssænkningen i uge 9 i 2025 og afslutte pumpningen efter 26 uger i uge 35 i 2025.

Vandmængden er beregnet med en maksimal ydelse på 12 sugespidsanlæg à 10 m³/time, som er i alt 120 m³/time (ca. 33 l/s). Den samlede maksimale vandmængde er beregnet på 525.000 m³ i grundvandssækningsperioden på 26 uger.

Da sommerperioden som udgangspunkt er mere tørt en foråret, og da pumperne efter et stykke tid formentligt har sænket vandstanden, forventer entreprenøren med en reduceret samlet vandmængde. Det skønnes, at den faktiske vandmængde, som skal pumpes op i løbet af projektet, vil være omkring 420.000 m³.

Det oppumpede grundvand skal udledes og nedsives på matrikel 3o Engene, Thorstrup (bilag 2).

Der er indgået en aftale med lodsejeren om udledning af vandet. Der vil være 3 afgangsrør i alt.

Der vil være en stor afstand mellem udledningen på marken og de beskyttede naturarealer. Skulle det vise sig, at der er risiko for, at vandet ledes mod disse arealer, skal der udføres tiltag for at stoppe vandet inden.

Miljømæssig vurdering

Grundvandssænkning samt nedsivning af oppumpet grundvand kan være til risiko for forurening eller anden negativ påvirkning af jord, grundvand, overfladevand og naturen.

Der er udført en miljømæssig vurdering, som har vist, at lokaliteten er forholdsvis robust i forhold til natur- og miljømæssige faktorer, og at den største risiko er en negativ påvirkning af naturarealerne på matrikel 3o Engene, Thorstrup ifølge udledning af vand i området.

Jordforurening

Der er intet som forurenede kortlagt areal eller områdeklassificeret område i nærheden af projektområdet. Varde Kommune har ikke oplysninger om, at der skulle være nogen jordforurening i lokalområdet.

Varde Kommune er derfor af den opfattelse, at det øvre grundvand, som skal pumpes op, ikke er forurenede med miljøfremmede stoffer.

Geologi

Projektområdet ligger i Varde Ådal-hedesletten, som er kendetegnet af, at undergrunden består af smeltevandssand. GEUS' jordartskort beskriver de terrænnære sedimenter i området som ferskvandssand og organogene ferskvandssedimenter. Landbrugsstyrelsens jordbundskort beskriver den terrænnære jord i området som grov lerblandet sandjord med mindre områder af humusjord.

Boringsoplysninger i Jupiter fra grundvandssæknings- og udledningsområdet viser, at de øverste meter af undergrunden består af en varierende lagfølge af sand med indslag af ler og organogene sediment.

Det vurderes derfor, at nedsivningsegenskaber på udledningsområdet varierer. Den store andel af sand og organogene sedimenter peger dog på gode nedsivningsegenskaber.

Grundvand

Området ved de to projektarealer er af Miljøstyrelsen udpeget som område med drikkevandsinteresser. Der er flere kilometer afstand til det nærmeste OSD og indvindingsopland til vandværker.

Der er ingen drikkevandsboring eller anden vandindvindingsboring i eller i nærheden af projektområdene. Alle ejendomme i lokalområdet bliver forsynet med drikkevand fra DIN Forsyning.

Den generelle strømningsretning af det primære grundvand i området er mod syd mod Varde Å, og strømningsretningen af det terrænnære grundvand følger formodentligt terrænet, dvs. også mod syd mod Varde Å. Det forventes derfor, at vandet som nedsives på matr. 3o Engene, Thorstrup infiltrerer til Varde Å.

Grundvandsspejlet er ifm. geotekniske undersøgelser langs Endrup-Idomlund-tracéet pejlet omkring 1.0-1,5 m u.t. ved arealet, hvor grundvandssænkningen skal finde sted. Det vil derfor være nødvendigt at grundvandssænke ved spunserne.

Der er ingen boringspejlinger ved nedsivningsområdet, men grundvandspotentiale, terrænforhold og søer, grøfter og -vandløb i området, som vurderes at være i forbindelse med grundvandet, peger på varierende grundvandsdybder mellem terrænhøjden og 1-2 m u.t. Der hvor grundvandet er i eller tæt under terrænhøjden, vil nedsivningsevnen af undergrunden være beskedent.

Overfladevand

Der er i området flere små grøfter/vandløb mellem Søgrøften og Varde Å.

Varde Å er omfattet vandområdeplanerne 2021-2027, hvor åen er registreret til ukendt kemisk og god samlet økologisk tilstand og målsat til både god kemisk og samlet økologisk tilstand.

Da der ikke er formodning eller viden om eventuelle jord-/grundvandsforureninger i området, vurderes det, at der ikke er risiko for, at grundvandssænkning og infiltration af oppumpet grundvand kan påvirke Varde Å med miljøfremmede stoffer.

Varde Å har ved nedsivningsområdet et beregnet opland på ca. 807 km². Ved oplandspunktet har Varde Å efter Varde Kommunes beregningsmodel en gennemsnitlig årlig gennemstrømning på ca. 45.000 m³/time. På denne baggrund kan grundvandssænkningen og udledningen på maksimal 120 m³/time ikke have nogen væsentlig kvantitativ indflydelse på åens naturlige gennemstrømningskapacitet.

Naturinteresser

Der er flere § 3-beskyttede naturarealer (sø, mose, eng, overdrev) på matrikel 3o Enge, Thorstrup.

Naturcenterets naturgruppe har udtalt sig om, at udledning af grundvand på området ikke må påvirke naturarealerne og vandstanden i søen.

Der er derfor i tilladelsen stillet vilkår om, at der om nødvendigt skal udføres afværgende tiltag, for at forhindre, at naturarealerne bliver oversvømmet.

Varde Kommune vurderer desuden, at projektet ikke vil forringe levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Konklusion af den miljømæssige vurdering

Varde Kommune er samlet set af den opfattelse, at den midlertidige grundvandssænkning samt udledning og nedsivning af oppumpet grundvand ikke vil forårsage væsentlige negative påvirkninger af omgivelserne og risici for forurening af natur, jord, grund- og overfladevand, hvis vilkårene i denne tilladelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Kort med spunsgruber og sugespidsanlæg på matr. 5f Sig By, Thorstrup

Bilag 2 – Kort med udledningsareal med vandledning fra spunsgruberne til matr. 3o Engene, Thorstrup

